

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กรณีศึกษาในเขตนอกเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาววัฒนากรณ์ ธรรมเกต

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.วรวิทย์ เจริญเลิศ

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

อ.ดร.ชูเกียรติ ชัยบุญศรี

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษาในเขตนอกเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ประการที่สอง คือ เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษาในเขตนอกเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีการประมาณค่า 2 วิธี ได้แก่ การวิเคราะห์เส้นห่อหุ้ม และการวิเคราะห์แบบเฟ้นสุ่ม ซึ่งจะทำการลงพื้นที่สำรวจ โรงเรียนระดับประถมศึกษาที่อยู่ในเขตนอกเมืองจำนวน 82 โรงเรียน โดยมีตัวแปรต้น คือ ปัจจัยการผลิตทางการศึกษา ได้แก่ อัตราส่วนนักเรียนต่อครู อัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียน อัตราส่วนหนังสือต่อนักเรียน งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรร ค่าใช้จ่ายในด้านการเรียนการสอน จำนวนครั้งในการเข้ารับการอบรมของผู้บริหาร ประสบการณ์ผู้บริหาร และจำนวนครูตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ตัวแปรตาม คือ ผลผลิตทางการศึกษามี 2 ชนิด ได้แก่ ผลผลิตเชิงคุณภาพ คือ ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนโอเน็ตมากกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบในแต่ละกลุ่มสาระวิชา และผลผลิตเชิงปริมาณ คือ จำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในปี 2554 ซึ่งจะทำการวิเคราะห์แยกแต่ละผลผลิตทางการศึกษา

ผลการศึกษากการวิเคราะห์เส้นห่อหุ้มจากการวิเคราะห์ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม พบว่าระดับประสิทธิภาพเฉลี่ยผลตอบแทนต่อขนาดการผลิตที่เท่ากับ 0.537 และ 0.617 ตามลำดับ ระดับประสิทธิภาพเฉลี่ยผลตอบแทนต่อขนาดการผลิตไม่คงที่เท่ากับ 0.859 และ 0.902 ตามลำดับ และระดับประสิทธิภาพเฉลี่ยอันเนื่องมาจากขนาดการผลิต เท่ากับ 0.608 และ 0.683 ตามลำดับ ผลการศึกษากการวิเคราะห์เชิงเฟ้นสุ่มจากการวิเคราะห์ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม พบว่าระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคมีค่าเฉลี่ย 0.533 และ 0.574 ตามลำดับ ระดับประสิทธิภาพทางเทคนิค

สูงสุดเท่ากับ 0.851 และ 0.908 ตามลำดับ ระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคต่ำสุดเท่ากับ 0.159 และ 0.303 ตามลำดับ จากผลการประมาณค่าสมการพหุคูณการผลิตร พบว่า อัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียน ค่าใช้จ่ายในด้านการเรียนการสอน จำนวนครั้งในการเข้ารับการอบรมของผู้บริหาร ประสบการณ์ผู้บริหาร จำนวนครูตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีอิทธิพลต่อผลผลิตทางด้านร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนโอเน็ตมากกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบในแต่ละกลุ่มสาระวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยทางการศึกษาทุกชนิดมีอิทธิพลต่อผลผลิตทางด้านจำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาในปี 2554 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ผลจากการศึกษาดังกล่าวนำมาสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษาคือ โรงเรียนควรเพิ่มปริมาณการรับนักเรียนแต่ควรควบคุมให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสม ผู้บริหารควรเข้ารับการอบรมทุกครั้งเมื่อมีการจัดอบรมจากหน่วยงานต่างๆ และควรมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพนักเรียน มุ่งเน้นพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนของครูให้มีมาตรฐานระดับสากล สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเพื่อเป็นผลดีต่อการติดต่อประสานงาน ด้านครูผู้สอนควรมีการเพิ่มจำนวนครูของแต่ละโรงเรียนในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และครูควรมีทัศนคติที่ดีต่อการสอน พัฒนาความรู้อยู่ตลอดเวลา ควรเน้นให้นักเรียนมีการคิด วิเคราะห์ อย่างเป็นระบบ และรัฐบาลควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับขนาดโรงเรียน ควรเพิ่มทุนการศึกษาสำหรับครูในการศึกษาต่อ นอกจากนี้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ควรมีการประเมินคุณภาพการศึกษาทุกปี เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงและเพิ่มนโยบายทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Thesis Title	Economic Efficiency of Basic Education: A case Study of Suburban Area, Chiang Mai Province	
Author	Ms. Wattanakorn Tammaket	
Degree	Master of Economics	
Thesis Advisory Committee	Assoc.Prof.Dr. Voravidh Charoenloet	Advisor
	Lect. Dr.Chukiatt Chaiboonsri	Co-advisor

ABSTRACT

This study had two main objectives. Firstly, it examined the general characteristic of basic education in suburban of Chiang Mai province. Secondly, it investigated economic efficiency level of basic education in suburban of Chiang Mai province by using two estimation methods namely, Data Environment Analysis (DEA) and Stochastic Frontier Analysis (SFA). The data were collected from 82 primary suburban schools. Independent variables were factors such as the student per teacher ratio, the student per classroom ratio, the book per student ratio, public education budget, the education expenditure, the frequency of administrator's training, the experience of administrator and number of teachers who graduated with a bachelor's degree. Dependent variables were education's productivity consisted of two types, the qualitative production were the percentage of student who got the O-net point more than lower limit of each subject. Quantitative productions were students who graduated in 2011. Data analysis was analyzed separately for each education productivity.

Data Envelopment Analysis model found the efficiency of the independent variable and dependent variable were 0.537 and 0.617 under Constant Return to Scale (CRS), 0.859 and 0.902 under Variable Return to Scale (VRS), 0.608 and 0.683 under Scale Efficiency (SE), respectively.

Stochastic Frontier Analysis model found the efficiency of the independent variable and dependent variable were 0.533 and 0.574 under the average technical efficiency level, 0.851 and 0.908 under the maximum technical efficiency level, 0.159 and 0.303 under the minimum technical level, respectively. Production Possibility Frontier found that the student per teacher ratio, the education expenditure, the frequency of administrator's training, experience of administrator and number of teachers who graduated with a bachelor's degree influenced to the percentage of student who got the O-net more than lower limit of each subject were statistically significant. And all education factors having influenced on the students who graduated in 2011 were statistically significant.

The policy recommendations are as follow: schools should increase admission students but in appropriate numbers. Administrators should attend training course organized from other institutions. There is a need to develop the ability of students and teaching curriculum according to international standards. It is important for administrators to promote human relations for better coordination. It would be appropriate to increase the number of teachers in proportion to the number of students and teachers should always have positive attitude towards teaching and acquiring of new knowledge. In addition, teachers should instruct their students in the ways of critical thinking. The government should allocate appropriate budget with schools size and increase budget for teachers to study at higher degree levels. Furthermore, the office for National Education Standards and Quality Assessment should annually conduct quality evaluation of education to improvement performance and have education policy to foster education efficiency.